

Lục Tinh Tân Văn

聞新省六

MỖI TUẦN ĐĂNG BẢO NGÀY THỨ NĂM

GIÁ BÁN	
TRONG ĐỊA-PHẬN ĐÔNG-DƯƠNG	
Một năm	6 \$ 00
Sáu tháng	3 \$ 50
Ba tháng	2 \$ 00
Mỗi số	0 \$ 10
Đổi chỗ ở	0 \$ 20
ĐẠI-PHÁP VÀ CÁC THUỘC ĐỊA	
Một năm	20fr.00

Số: 529
NĂM THỨ MƯỜI HAI

BẢN LẺ MỖI SỐ: 0 \$ 10

25 Avril 1948
15 tháng tư Anam
Năm Mậu ngọ

DIRECTION ET ADMINISTRATION:
P.-H. SCHNEIDER, 162, Rue Pellerin, Saigon

PUBLICITÉ
ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES
Le centimètre de hauteur sur 0.066 de largeur. 1650
Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre quelque soit le caractère employé.

BỘ CÁO
Những lời rao về việc buôn bán, nếu gửi tới đến Ban-quản trị Bộ-quản sẽ gửi cho một cái bản để giá phân minh.

MỤC LỤC

- 1 - BÀN DANH CHU PHỤ DIỄN.
- 2 - NGHĨA QUYỀN.
- 3 - HỘI HỒNG-THẬP-TỰ.
- 4 - VĂN-MINH LUẬN.
- 5 - LU-CHAU CHIẾN TRANH TÂN VĂN.
- 6 - HƯƠNG TRUYỀN.
- 7 - THƯỜNG-SÁO (Đông-dương).
- 8 - TẬP THỨC.
- 9 - VĂN UYÊN.
- 10 - ĐƯỜNG BỘ TỬ HẠNH Ở SAIGON.
- 11 - TÀI BỒ BỊ LỖ RẠN.
- 12 - SÁCH HỌC.
- 13 - CÁCH TRỊ SƠ GIAI.
- 14 - CÁCH HẾT.
- 15 - DICTIONNAIRE.
- 16 - TỰ ĐO ĐIỂN BẢNG.
- 17 - THẬT THÌ BÁT MANG.
- 18 - NGUY QUẢN TẾ MẠI TỈNH THƠ.

BẢN DANH CHU PHỤ DIỄN

- (Nos collaborateurs)
- MM. Huỳnh-quan-Huê (Chợ Lớn).
Võ-Sâm (Tây-ninh).
Lý-đông-Đình (Quảng-đông).
Đương-ngọc-Anh (Khối-tiêng).
Nguyễn-tấn-Phát (Điện).
Cao-văn-Nhiên (Đakao).
Tiết-Cương (Loas).
Hồ-duy-Kiên (Tràvinh).
Diệp Isidore (Saigon).
Nguyễn-văn-Đàng (Lái-thiêu).
Khởi-Đông (Vinhlong).
M. Lê-Sum tái trợ bút Công-luận-Báo. Bồn-quản cảm ơn bấy lâu trợ lực.

NGHĨA QUYỀN ĐĂNG CỨU CẤP DÂN ANNAM TRUNG-KỲ ĐANG CHẾT ĐÓI

Bồn-quản cũ đầu xin các nhà hảo hạc ở phủ Lục-châu hãy thương xót đồng-bang đang đói lạnh. Khi đói giúp nhau một đồng, bằng lúc no đáng hơn muôn lượng. Trời thương chúng dân Nam-kỳ quanh năm cho no đủ luôn, chưa hề thấy ai chết đói bao giờ, mình được như vậy hãy cảm ơn trời và nhớ đến kẻ khôn cùng.

Bồn-quản cũ đầu xin các bà phu-nhơn Lục-châu đôi tưởng đến trẻ thơ đang khóc, thương đến bạn nữ-lưu Trung-kỳ đang chịu cơ hàn, thấy con khóc, còn phân minh không no, thiệt là ruột héo gan khô. Cứu đê nước xin trích ra một mìn phước cho đồng-bang, thì bề nào mùa tới trời sẽ

trả lại cho bằng mười, trong mùa đây đây.

Việc đời đây chớ khác nào như lửa cháy mây, củi dầu xin các ông các bà ra tay tế độ, một người một gói nước thì lộc phật lân.

Bồn-quản cũ đầu xin chư quý-quần đồng-liêu hiệp lực cùng tế quán mà có động cứu giúp các kẻ đang trầm luân khổ hải.

Đồng-bang ơi! Hãy ra lòng từ bi hi cũng, ít dầu đồng loại tương liên!!!

L. T. T. V. đôn thủ.
Xin gửi bạc cho quan Thông-sứ thời, vì Hoàng-đê Annam, không đi lãnh bạc được.

Số thi chủ Namkỳ

1. - J. Viêt, Saigon 15 avril có giá 20 \$ 00.
2. - M. Nguyễn-hữu-Sanh, Commerçant, Cầu-cảng-lành, Saigon ngày 14 avril có giá 10 \$ 00.
Rất cảm ơn.
Cao-thờ-Hùng.

Nhơn lúc đầu xứ Trung-kỳ đói, các bà ở Kinh có góp bạc lại mà cho cộng là 720 \$, đã trình Cơ-mạt-viên gửi cho tỉnh Quảng-nam 200 đồng, tỉnh Hà-tĩnh 200 đồng, tỉnh Quảng-ngãi 160 đồng, tỉnh Bình-định 160 đồng, nhờ các bà giúp sức đi quyên là: Bà Tham-lại, bà Tham-hình, bà Thi-hò, bà Nguyễn-tiên và bà Văn-lại; xin có theo-sở thú tự trong số mà biên kê như sau đây:

Số thi chủ Trung-kỳ

Số thứ nhất

Đóng các đại thần phu-nhơn	100 \$ 00
Lại bộ đại thần phu-nhơn	20 00
Học bộ đại thần phu-nhơn	100 00
Hưu trí văn-minh đại thần phu-nhơn	100 00
Tây chức thông sự phu-nhơn	10 00
Hồ bộ thượng thư phu-nhơn	10 00
Lại bộ tham tri phu-nhơn	20 00
Lại bộ thị lang phu-nhơn	10 00
Tả lý công bộ phu-nhơn	10 00
Mme Trương-thị-Bừu	1 00
Mme Lang-Học	2 00
Lang-Lại	2 00
Venue Tổng-đốc Thanh-hóa	5 00
Lang Bình	2 00
Cậu Đẳng-ngọc-an, học pháp-việt	2 00
Huê	2 00
Hưu trí chương về phu-nhơn	1 00
Mme Lang Hồ	1 00
Nội các tham tá Huỳnh phu-nhơn	1 00
Mme Nghệ Long	2 00
M. Van Sanh	5 00
M. Thông Hòa hiệu	1 00
MM. Lê et Quang	1 00
Mme Cồ Bội et danh Nghệ	1 00
Cong	326 00

Số thứ hai

S. a. An-khánh quận công thứ thất	20 00
S. a. Tân phong công-chúa	5 00
M. Hồ-Pháp	100 00
S. a. Ngọc-Lâm công-chúa	5 00
Mme Thi-độc-Nội-các	1 00
M. Nguyễn-đình-Lập, tailleur	20 00
S. a. Mỹ-Lương công chúa	10 00
S. a. Hưng-Nhơn phủ thiếp	3 00
Mme Ba-tá-Đạt	10 00

Độc-học Thừa-thiên	20 00
S. a. Tuyên-hóa quận-phi	5 00
S. a. Bà-Kiểm	5 00
Mme Tham-lê phu-nhơn	5 00
M. Bang-tá Nguyễn-nhơn-Từ	10 00
M. Hưng-thuần-Hiệu	3 00
M. Trà-đức-Hiệp, bát-phẩm	2 00
M. Nguyễn-như-Bá, ex-doi	3 00
Mme Phước-Long	10 00
M. Nguyễn-thị-Bá	1 00
M. Nguyễn-thị-Thảo	2 00
M. Thông-Cánh	2 00
Mme Thi-lang Bình hưu-tri Đào-phu-nhơn	2 00
Mme Học bộ thị lang phu-nhơn	5 00
Cong	244 00

Số thứ ba

Công bộ đại thần phu-nhơn	50 00
Hình bộ tham tri phu-nhơn	10 00
Công bộ tham tri phu-nhơn	5 00
Nội các tham tá Phạm-phu-nhơn	10 00
Quang lộc tự thiếu khanh phu-nhơn	10 00
Thừa-thiên phủ, phủ thừa phu-nhơn	5 00
Nội vụ hộ lý phu-nhơn	5 00
Mme Hồ thừa Lẽ	1 00
Nguyễn-thị-Thân	2 00
M. My khóa Giảng	2 00
M. Tôn-Châu	2 00
Cong	101 90

Số thứ tư

Hậu bộ trưởng tham tri phu-nhơn	10 00
Hậu ngũ về chương về phu-nhơn	2 00
Mme My Cửu-Mai	2 00
M. Cao-Thái	2 00
Mme Huyền Nguyễn	2 00
M. Thông-sư Nguyễn	1 00
M. Hữu-dữ Nguyễn, Phước-kiến	1 00
Nam-binh ca-quân	5 00
M. Hương-Đông, tự giáo 2 ^o chánh	1 00
M. Hiệp-An	1 00
Mme Cồ Thừa	1 00
Cồ Âm	1 00
Cồ Cửu	1 00
Cong	38 00

Số thứ năm

M. Nguyễn-khắc-Quang tự vụ học	2 00
hình hưu trí	2 00
Mme Cồ Tuấn-Đào	1 00
M. My Cồ-Cánh	1 00
M. Bát-Điền	0 50
M. Kim-Quới	5 00
M. Ng-ông-Hội, agent technique	2 00
M. Lê-Xước, cựu-phần bộ Lẽ	1 00
Cậu Phạm-đang-Kiệt	0 50
M. Cồ, entrepreneur pousses	1 00
Cong	14 00

Hội Hồng-thập-Tự
TỜ KIẾT NHẬN ĐẠI-HỘI TẠI PARIS TRONG NGÀY 22 JUILLET 1947

Phông văn số 23

TỜ CHẤU TRỊ ĐIỂN TÍN
Saigon le 14 Février 1948,
Nguyễn-sơ-di Namkỳ tự cho các quan Tham-biện.

Tôi gửi cho quan lớn một tờ tín-giao của Nam-kỳ-tế-cấp-thương-binh-hội, đăng ngay trợ lực cho

Vào lòng nhơn-dân Namkỳ hằng rộng rãi, từ khi có giặc ghe phớt lờ sự khoan hồng tương lai không cần chi phải vậy đồng.

Bởi sự tôi chỉ cho người rõ rằng nên trợ lực với Hội Hồng-thập-tự, mỗi khi quan lớn có dịp lo các cuộc tế cấp về việc binh đao.

Ký: tên Le GALLEN

HỘI HỒNG-THẬP-TỰ
TỜ KIẾT NHẬN ĐẠI-HỘI TẠI PARIS TRONG NGÀY 22 JUILLET 1947

TỰA
Kính cúng chư Quan viên Chưc sắc và Chư quân tử, chư phu-nhơn, quý-nương Lạc-chân, xin hãy đọc tờ kết nhận Đại-Hội Hồng-thập-Tự mà chiêm nghiệm cuộc làm Phược bị cuộc chiến tranh, nhờ Hội Hồng-thập-tự mà quan quân được thỏa lòng nhứt lúc và sanh linh khỏi chết nhiều khi. Đương thời tại nước Langca có hơn 10 muôn người Annam qua giúp Mãn-quốc mà thời Đức-man, kể ra trên tiền, người làm công trong các trại xướng, cả thảy đều có nhờ Hồng-thập-tự đãi đãi đùm đưỡng như người Langca vậy. Bởi đó chúng tôi trân trọng cầu các ông các bà sẽ ra dự khoản lương, để thế kẻ ít người nhiều tùy gia số nữa đặng mà cứu nạn trong cơn khốn khổ. Các ông các bà có lòng thương đến kẻ bị thương, người Bình hoan mà chẳng tiếc chút của dư thì trời phật sẽ chung phú lòng các ông và bà vì sách cổ dạy: Hoàng thiên bất phụ hảo tâm nhơn. Các ông giúp nhau một lời, một đồng buổi này bằng một lời tương trợ thái bình. Cứ xin các ông các bà hãy mở lòng từ bi hi cũng.

Nay kính
Namkỳ Hội-nhánh Hồng-thập-Tự
Cần kính.

Ông nào bà nào cũng một trăm đồng bạc (100 \$ 00) sắp lên cho Hội Hồng-thập-Tự thì sẽ được Hội tặng cho 1 tấm bằng-cấp Phước-Thiên.

SAO LỤC
TỜ KIẾT NHẬN ĐẠI-HỘI HỒNG-THẬP-TỰ NHÓM TRONG THÁNG JUILLET 1947

Nhơn Hội-nhánh Hồng-Thập-Tự Nam-kỳ mới tiếp được ở Hội-Quan gửi lại giấy kết nhận Đại-Hội nhóm trong ngày 22 Juillet 1947.

Bởi Hội-nhánh tương không chi tiền ích cho Hội Hồng-Thập-Tự thành hành cho hàng triệu, về ít tiền đồng ích của Hội-nhánh tại Tổ-Quốc, để làm, nhờ hầu bà anh, Tây Nam và các đồng-chiến-những, để sao rút, ngày ra, chỉ riêng đặng cho một người trong số các công đức lớn lao của Hội Chánh, một là công trình thi thố trong ba năm khốn khổ này.

Nguyễn hồ giặc Âu-châu nã sự, thì Hội Hồng-Thập-Tự đã có sắm được 139 cái Nhà thương, trong đó đem được một ngàn rưỡi cái giường để cho bệnh nhơn. Cho năm 1917 Hội lại sắm thêm trước sau được 805 cái Nhà thương số giường được 6 ngàn chín ngàn cái, để cho bệnh nhơn, tổng cộng được 10 ngàn 66 ngàn 8 ngàn 8 trăm cái, để cho bệnh nhơn, một ngàn rưỡi ngày.

Công trình của Hội Chánh chẳng phải là chỉ lo một việc nhà thương cho thanh hành mà thôi đâu, bởi còn lo từ từ các cô điều, đặng ở tại các ga xe lửa, nay đã trị được 78 xe đàng cứu cấp các lính bị thương chớ cho chảy nạn qua các địa, lại Hội-Chánh có đợt tại 46 ga, những là hóa thực và chủ ngữ cho đồng đãi các lính.

bỏ rất tốt, qua 5 giờ 35 phút thì xe hơi chúng tôi chạy ngan nhà ga Vinh. Từ Hanoi đến đây chúng tôi mất 9 giờ rưỡi đồng hồ, chạy được 300 ngàn thớt.

Khi vừa đến Vinh thì chúng tôi đánh giày thép cho hàng Guichard hay mà dọn chỗ và lo cơm nước cho chúng tôi, vì sợ đến đó lúc ban đêm bất tiện chăng.

Còn nữa

TÀU ĐÒ BỊ LỖ RẠN

(L'échouage du grand Courier)

Hôm ngày mồng 7 avril có tin giấy thép Reuter nói rằng: Có 1 chiếc tàu đò ben tay qua ngan Singapore bị bão nặng, mà tấp vào lối rạn dang lúc nửa đêm.

Cách vài bữa sau có tin về đây cho hay rằng chiếc tàu ấy chồm hơn 900 bô hành và 1.800 bao đựng thóc. Còn hàng hóa của các hãng mua bên tây đều bị ướt hết. Nay nhà thơ cho hay rằng 773 cái bao đựng thóc bên tây gửi cho Đông-dương đều bị ướt hết, phải để lại bên Singapore mà phơi nắng, khô, mới chở về được. Nay chỉ còn 40 bao không ướt thì ít bữa tàu đem sang đây. Cả 900 bô hành được cứu khỏi nạn, và lên ghe tới Singapore, đến ngày 20 avril mới về đến Saigon. Hôm ngày 22 avril, có 1 chiếc tàu chở về đây mấy bao đựng thóc, nhiều cái thóc trởi chũr rão. Hàng hóa không có.

BÁC HỌC

(Science naturelle)

Hải trụ ngư

(Cá nước - Dauphin)

Cá nước có vú, đẻ con, hiền nào cũng có làn ó, mang dài, làn cho nó ra hình mõ nhọn, đầu tròn như đầu Huệ-thượng, miệng có 190 cái răng, trên đầu có 1 lỗ đạo, ky nhỏ, nhiều khi nó lên các sóng rạch mà ở. Mỗi năm hay xuất dương, ở nhau có bảy, ăn cá, ốc cua, sò; hay đua theo thuyền tàu, bô hành quảng đồ chỉ đều ăn rảo. Con cái nghen 10 tháng đẻ từ 1 đến 2 con nước con. Thịt nó ngon, đầu có gia, da nó người ta hay thọc làm đồ dùng. Cá nước Bắc-băng-bải cả mình trắng phau như tuyết, bề dài từ 2 đến 7 thước. Đầu ở Bắc-cực hay bắt nó, vì thịt ngon, đầu qui, da tốt. Cá nước đen ở Băng-dương, bề dài từ 5 đến 7 thước, cân nặng 2.000 kilô, đen tuyền như hạch tàu đỏ, thiên hạ ở trên các xứ lạnh nhờ nó mà độ như.

Kim lang - là nước có lưng đen, bụng trắng, bề dài 10 thước, ở Bắc-bải. Nước Thái-tây-dương bề dài 2 thước, lưng xám, bụng trắng con cái nghen 9 tháng, đẻ 2 con, nó hay làm hại cho nghề hạ bạc theo bờ biển, cho nên nhà hạ bạc hay tìm nó trước là trừ sau là lấy da, đầu và thịt ừ ngon.

Nước Xit. - Đầu đầu cũng có bề dài từ ba bốn thước. Nước thường bề dài 2 hoặc 3 thước, lưng xám có người xanh, bụng đỏ, hay ở biển trên bắc bắc cần, đầu đầu cũng có, hay theo tàu bè dờn chơi, ưa ăn cá, thịt nó ít ngon, đầu không được tốt, da khá khá.

Hải thú thò

(Dattier - Chó lá)

Cây Chó-lá đồng loại với dừa, bề cao 20 thước, kinh tâm tại gốc 1

thước từ gốc sấp lên da cây có vẩy, ấy là công lá rụng còn lại. Bắc Phi-châu Bết-xô, Ấn-đô hay trống no, ưa ở Ôn-đới như xứ Broka và Algérie. Dân Phi-châu dùng trái nó làm cơm. Bông cái chà là và bông đực mọc phân biệt (dioïque) bởi rứa mình phải giữ đâm bông đực đất vào bông cái thì nó mới có trái. Trái có quày như dừa nước, mỗi cây có từ 6 đến 12 quày, mỗi quày cân nặng 6 đến 10 kilô. Trồng nó đến 8 năm mới có trái chiếu, sống được 100 năm.

Chà là ăn tươi hoặc ăn khô như hồng, giả rạ bột, làm mặt mà thế cho đường cũng được. Đam ú mà làm rượu uống ngon miệng. Dùng cây nó mà cắt nhà cũng khá, dùng lá mà làm liếp, đường rỗ, thúng cũng xong, lợi nhà cũng tiện.

Trứng đất Nam-ky hoặc Trung-ky có lẽ trồng được. Ai có chi nói với Chà quen xin giống mà trồng thử, cũng là 1 sở lợi.

DUNG-PAU.

Cách trị sơ giải

(Notions sur les sciences physiques et naturelles)

Đồng hồ giây đồng

Pendule - Thiên-bình-chung.

Giấy đồng mà thợ hồ kêu dốt là phi-lap-lôn đã tìm lang trong-tâm-tuyến (la verticale) các nhà bác-học đã dùng mà bày đồng hồ chỉ giờ.

Người tìm được việc ấy mà bày làm đồng hồ là ông Gá-li-lê (Galilée) người I-ta-li. Ngày kia ngài vào nhà thờ mà đọc kinh, chợt thấy cái đèn treo giữa cung thánh tụy không hề có giây đồng, sau nhờ ông Huy-gan (Huy-gheux) người Hoa-lan, Kí-hà-gia (géometre) chính đèn mà bày thiên hạ có xài.

Lấy một cục chì cột vào 1 sợi giây mà treo vào một cây ngan bằng theo lang bình-địa-tuyến (horizontale), đoan lung lay thì nó điều động lại qua, qua lại.

Hơi chưa lay động thì giây đồng ở an tĩnh theo lang quân-bình-tuyến = équilibre. Khi lay động thì nó lia cái lang quân-bình ấy mà qua lại, lại qua.

Giấy đồng mà dài thì cái lang điều động (oscillation) qua lại chậm trễ, bằng giây đồng cắt thì lang lay động mau quá, muốn đồng chính thì phải có một dây đồng màu quá thì phải cắt cái dây kia.

Đồng hồ giây đồng có nhiều thứ, một giây đơn, thứ thì có ví, thứ thì có cấp góp kèm theo đàng chế-trị v.v. Cả thấy đều như giấy điều. Các nhà bác-học tìm thế làm đồng hồ không đầy thiếu mà sự việc chạy luôn, chưa nghe đã đặc kỳ sở nghen, mà có ngày cũng sẽ kết quả, vì hệ ai có chi thì Tao-nhĩ thường cái công mà hệ một óc màn che lộ huyền diệu nhiệm mầu mà mình thấy máy mà làm.

Luật tế của vật trong chỗ không có khí trời

(Lois de la chute des corps dans le vuide) Một vật kia bị trọng lực lôi xuống chỗ nó khi trời thì vật tế ấy bị khí trời cản lại thì tình-cảnh. Nếu muốn nghiên cứu một luật của trọng lực (pesanteur) thì bô thí nghiệm là đem vật vào chỗ không có khí trời mà chiêm nghiệm.

Luật thứ nhất. - Trong chỗ không có khí trời thì vật nặng và vật nhẹ cùng nhau tế xuống một lượt.

Luật thứ nhì. - Tế nhau xuống sức mau y một cách.

a) Muốn nghiên cứu luật thứ nhất thì phải dùng một cái ống pha-ly kêu là ống Nhiêu-tôn (Newton). Lấy vật bô vào ống ấy, như một cái lông chim, một cục đạn, rồi đẩy nắp lại thật kín đoạn dùng máy mà rút khí trời ra cho hết, rồi nắm ống mà động đầu xuống thì hai vật tế xuống đầy ống một lượt.

b) Muốn nghiên cứu luật thứ nhì thì phải dùng ống A-tút (Atwood). Hai vật khác nhau tế trong khí trời thì cái nào nhẹ bị khí trời cản lại tế chậm hơn vật nặng. Song khi nào mình tế vật nhẹ xuống

lên vật nặng mà buông tay thì hai vật tế xuống một lượt, vì vật nhẹ nhờ có vật nặng che khỏi bị khí trời cản. Nhờ sức trời trởi cũng mà chìm hay được, nhờ sức trời cũng mà ở trên hạ-lông cảm đủ nhay xuống, thỉnh thoảng riêu riêu hạ địa.

Sự đứng vững của vật đặc

(Equilibre des solides qu'on bñt) Trong-tâm là chỗ chịu đựng của trọng-lực của vật đặc nó tế xuống đàng cho vật ấy đứng vững.

DUNG-PAU.

GIẤY HÚT

(Grise du papier)

Tại xứ Langsa hay giờ giấy mất vô cùng, việc lo phân thì thợ thầy mắc lo phân sự tôi con, quốc gia hữu hạn thì phải liều thân thì mạng mà phò tri quốc vận ra trận tiền mà ngăn đón Đức binh; phân thì bột để làm giấy các nơi giá bắt lên cao vì đường hải trình hiểm trở, tiền vận tải bằng 3, bằng 4 hơn ngày bình nhật, bởi rứa 1 kilo giấy làm nhật trình giá chừng 0\$30, nay giá bắt lên đến 8, 9, cảt. Bởi vậy mà ít ai làm sách, còn các báo mà bán 0\$10 một số, ấy là đủ tiền giấy mực chứ có lời là gì đâu; mỗi năm 52 số, tiền gửi, tiền nhàn cùng các tiền số phi mượn người giúp việc, mà bán có 5 đồng 6 đồng làm thế chi mà lại được, kỳ trung có nhờ các nhà buôn rao báo hương hóa, nhờ đó mà bô trở lại, chứ chơ khản quan chớ khá trường trong

5, 6, đồng bạc mà báo quán có lợi vài đồng, quả thiệt là lỗ, quán nào khéo tinh thì đủ tiền giấy mực, mà còn tiền số phi, nếu lỗ vậy thì làm đời sao đặng? Đứng, là nhờ số khản quan đong, nhờ tiền rao báo v. v.

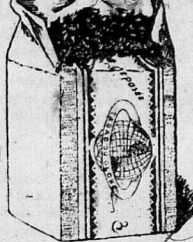
Trong Lục châu nên thừa dịp giá nhật trình như cũ mua mà xem, chớ bẻ gi trong năm bấy tháng nữa, giấy Nhựt bản, giấy Huệ ký còn bắt giá lên nữa, thì thế nào giá báo sẽ khô mà cầm cự đ.

DUNG-PAU

Kể từ số này mỗi tuần sẽ có 1 bài tự-điền hay lắm, nên mua mà để đời.

Thuốc gói chữa vãn hiệu GLOBE

AI AI CỨNG ƯA VỊ NÓ THƠM GIUỘ

Có một mình hãng Denis Freres trị thuốc này mà thôi.

DICTIONNAIRE

FRANÇAIS - ANNAMITE - CHINOIS PHÁP - VIỆT - HÁN - TỰ VỊ

G. Ch. Tranchanh, publiciste

(Do trong các tự-điền Tây, Nam và Tàu, dọn soạn)

Bản quyền thuộc về trước giả, xin chớ phạm, cũng đừng sao lục

A. n. m. không hay huyệt đồng, trong đám màu tự (voyelles) thì nó đứng đầu, lại là chữ đầu trong vãn A. B. Chữ A mà tế dưới trước sách nghĩa là trường số 1, chữ A ở trong thơ thuộc nghĩa là đồng cân, đồng lượng, AA hay là AAA trong cuộc hóa học nghĩa là tron lớn, chữ A thêm vào trước tiếng nói đồng nghĩa với chữ vô: Amoral = vô đạo đức. Pré-ado. Demeurer à Paris = ở tại Paris; Parler à Pierre = nói chuyện với Pierre; monter à cheval = lên lưng ngựa. Khi: A la mort des objets chéris, pour regrettons les moments perdus à ne point assez les aimer = khi vật yêu dấu đã hư nát rồi, thì ta mới tiếc cái ngày giờ đã lãng mất mà không nâng niu nó cho đúng bằng. Bô: Le fanatisme est la religion ce que l'hypocrisie est à la vertu = sự mê hoặc đối với tôn giáo cũng như sự giả hình đối với đạo đức vậy. Cho: la solitude est à l'esprit ce que la diète, est au corps = Sự thanh tịnh khôcke cho trí khôn ta cũng như sự trai giới khôcke cho minh ta vậy. Đàng: La plupart des hommes ne sont ni à aimer, ni à haïr mais à supporter = Có nhiều người không đáng thương, cũng không đáng ghét mà đáng cho ta chịu đựng.

Abaca n. m. cây chuối Manj, kêu là chanvre de Manille = bô manj

Abada n. m. con tây Thiên-trực.

Abaisse n. f. hột lạy thường hay dùng chữ Basse páter, tên bao bì lạy.

Abaisable adj. có thể hạ được (khả giảm): Tarif abaisable = báo giá có thể hạ được.

Abaisant adj. đang hạ (quồng hạ) Nói bóng mà làm cho ta hen: C'est un pete abaisant = Ấy là một việc làm cho ta ra hen.

Abaissement n. m. Sự bớt bề cao, sụt xuống: le froid produit l'abaissement du mercure dans le thermomètre = Trời lạnh làm thủy ngân sụt trong hàn-ther-mô-bộ bề cao (sụt xuống). Nói bóng. - Suy vi, hèn hạ, bề thấp: La véritable grandeur est celle qui a besoin de l'abaissement des autres = Sự sang quý thì không cần phải hạ kẻ khác. On respecte dans l'abaissement ceux qui se sont respectés dans la grandeur = Kẻ nào biết trong mình trong lúc sang quý thì thiên hạ hay kính trong cơn suy vi.

Abaisser v. a. hạ, sụt, giảm đi. A ha chi La servitude abaisse les hommes jusqu'à sen faire aimer = Cuộc làm nô lệ hạ người ta cho đến đỗi làm cho chúng trường.

Giáng; Abaisser un mandarin d'un degré = Giáng quan nhứt cấp.

S'abaisser v. pron. pers. hạ mình (tự hạ): S'abaisser devant Dieu = Hạ mình trước mặt Chúa. Hạ mình (cảnh đề): S'abaisser à solliciter une faveur = Hạ mình mà cầu ơn.

S'abaisser devant un supérieur. Hạ mình trước mặt quan trưởng.

Abaisseur n. m. sự gần để giúp ngắm con mắt, hèn mạt (hèn mạt chơ chãn).

Abait n. m. một câu cá (nh). Abajoue n. f. Đều khi tế ngắm đờn (hầu đờn) thì người người người người.

Abaisner n. f. Sự làm bôn ghê, bôn loai vật (Thờ-sùng-sùng).

Abaisner v. a. Bôn bôn ghê, bôn loai vật (ghờng).

Abalourdir v. a. Lãn, cho nặng, cho ngu độn, cho khờ (sử chi ngu xuẩn).

Abandon n. m. Sự nhường giao: C'est une folie de la part d'un père de se mettre, par l'abandon de ses biens, à la merci de ses enfants = Quả là một đứu cuồng cho kẻ làm cha mẹ phàm cho con cái tự chuyện, vì đứu phương giao gia tài cho nó cầm quyền.

lỗ (vong khước): L'abandon dans la vieillesse est le sort de l'égoïste = Đứu lãn giả bị chú bô ấy là vãn hạ của kẻ thiên độc kỳ thân.

A l'abandon ad. không kể (bất kể): se laisser aller à l'abandon = luôn tuồng không kể

Có câu chi sai sùng cái xin chơ quân từ Lục-châu dạy học, tôi xin thọ giáo và cảm đặc ngầu tha.

G. Ch. đứn thứ.

TỰ DO DIỄN ĐÀNG

(Tribune libre)

Bên-quán mở ra mục này để mỗi kỳ lục trong bài của khán-quan gửi tới, bài nào hay hoặc biêt-kiến mà đăng vào cho chư đồng-bào nghị luận, trước là thêm thú vị, sau thì đả các bậc nho văn vì có đờ hay ỹ la muốn tổ heo đồng bào xem biêt.

Song phạm những lời đả đ ỷ mục này, trách nhiệm, đã có người ký tên Bên-quán không dự đến.

Lời cùng Móng cổ qui quán và Công luận qui quán

Tôi ỹ vì có tuổi nên xuống ra khuyên Nhĩ vị Qui-quán đỏi lời cớ kịch, trông cậy Nhĩ vị Qui quán chẳng phụ lời già.

Vả chẳng trong số Công-luận 126 M. Mộng huê-Lầu có lời tôi chịu các nhơn tự tao môn tiền tuyết, bất quân tha nhân ờ đờ tương đương chăng? Hồi như thế là muốn sự hoà nhà, bởi rứa tôi có gặp M. Nguyễn-chánh-Sắt mà thuyết hòa, thì ngài cũng vui lòng bả việc xoi bói vật, nói việc tam xam, không ịch chỉ cho các Ngài học, chỉ lo luận lý đàm văn, theo phép lịch sự, chẳng hề dám xen việc tư của người đỏi trị với mình.

Nay M. Sắt đã chịu rồi, thì M. Mộng-huê-Lầu, M. Đình cũng khá nghe lời già, bỏ hết thói nóng, cứ giữ lẽ nghĩa mà đàm văn luận lý thôi. Được vậy thì vui lắm.

Ấy vậy nếu tam vị đồng liêu chẳng phụ lời già, thì xin tuần sau ra bài quyết bỏ các đờ vô ịch, vì ai ở đờ nũ mà vô sự bao giờ, nếu Ất khai tẻ (Giáp thì Giáp lại nhìn hay sao, thành ra một việc gây lộn với nhau, cho không phải là đàm văn luận lý 40.

Già trông tuần tới xem bài Nồng Cỏ và bài Công luận, nếu được như lời già cầu, thì rất may mắn cho chúng ta lắm đó!

MỘNG-TRẦN
thuyết hòa.

Quả là Văn-minh lai căn!

(Oui, c'est bien la civilisation bâtarde!)
Độc bài Văn-minh lai căn trong báo L.T.T.V. số 527, khiến phải nhớ chuyện năm trước. Cũng là may: tôi sòn đở danh các số báo thượng niên. Tôi đọc báo Nam-trung số 23, tôi thấy trong bài « Nhon sanh chữ luận » (1) ông Nguyễn-tử-Thức giải nghĩa ba bức người và hai cái tin tức.

Cái bài Ba bức người đây là bài của tây-sĩ đặt ra, ai có đọc sách địa-lý langsa (géographie), thì đã thấy rồi. Lương-khất-Siêu dịch ra chữ Chinoa trong sách Âm-băng-thất và đặt đề là Văn giả tam giới. Báo L.T.T.V. và báo N.C.M.D. năm trước đã có dịch ra tiếng annam rồi, chẳng là chi.

Đến đây, tôi xin nói chuyện ngay với ông Nguyễn-tử-Thức một hồi. Kính bảm ông Nguyễn-tử-Thức. Đã biêt có xưa mới thành nay; học là bắt chước tiên-hiền; bắt chước ỹ-tử, cách đặc đề bài vở, lời hay lẽ phải. Còn như rút tron câu, rút từ lớp trong sách của người ta mà ký tên mình, ỹ có phải là bắt chước ở mô. Cõi cái bài Nhon sanh chữ luận của ông trong số 23, rồi sánh lại với bài Văn giả tam giới và

(1) Bài Nhon sanh chữ luận rút trong 2 cuốn sách Chinoa Âm-băng-thất và Nhon đạo.

bài Tự tin lực trong sách Âm băng thất, thì thấy rõ ông rứt hai bài này ra rồi ông xào qua xào lại xen ỹ riêng của ông vào; cũng như ông đem cớ ô-rô mà cấy giữa đám lúa tốt. Ông muốn mà trông đen thiên hạ, hay sao? Tưởng là ông học ở đâu; nay hiểu rõ là ông học lóm trong tân-thơ Chinoa, rồi ông rút nguyên câu nguyên đoạn của người đặng và quàng làm ra của ông. Ông cho thiên hạ đỏi biêt, duy một mình ông thuần pho, cha chả là mùa gầy rừng hoang! Nếu ông mà mất bộ Âm-băng-thất, chắc ông có tay!

Sách Âm-băng-thất cũng là một bộ sách gộp dịch những kinh truyện của bá gia chư từ tây, sao cho khỏi tam sao thất bản, sao cho bằng bản chánh chữ tây.

Độc Âm-băng-thất cũng như là mở sách tây ra mà xem trường mục-lục. Ông thấy trong sách ỹ nói bên Tây có nhiều khoa học, như là pháp học, hóa học, lý học, triết học v.v., chắc ông không hiểu nghĩa các khoa ỹ là gì; cũng như ông xem trong Tam-quốc-chi đoạn Khổng-minh tạo chế mốt-ngư lưu-mã, đọc vậy hay vậy, cho ông không hiểu làm sao mà tạo chế có khi ỹ (2).

Tôi tưởng người annam muốn văn-minh thế người Tây, duy nhờ học chữ Langsa mà thôi, chứ Chinoa chẳng dụng vào đâu! Xin ông đừng tưởng là trước cái cuộc chiến tranh này mà nước Chinoa còn Chinoa là nhờ chữ Chinoa; khi ỹ nước Chinoa còn trường tại là duy khó chia phần đó thôi, đã ông!

Tôi xin khuyên ông và bọn học-thức nhom nhem đẹp phứt cái nghề viết báo đờng trường cổ-công độc Âm-băng-thất mà gọi là có học thức, xin đừng tưởng biêt lờ mở một mớ chữ Chinoa là thượng-tri, là văn-minh. Việc học thức của người Tây, xin ông học thức của người quê mà làm cho người quê mà làm hại theo sự lầm lỗi.

Tôi xin ông cho phép tôi bình phẩm cái bài Nhon sanh chữ luận của ông, cho vui; và xin chỉ chỗ khuyết điểm của ông cho thiên hạ rõ. Có mấy người đọc báo tuần nũ như ông mà hiểu đặng đề Nhon sanh chữ luận của ông đó nghĩa là gì, sao ông không dùng lời annam, hay là ông là người Chinoa? Cái bài chánh « Nhon sanh » ông đã làm rồi hay là ông sẽ làm? Thấy ông đở chữ luận là luận nổi, chắc là ông đặt bài nhon-sanh này, và chừng nào ấn hành bài kiết luận và tổng luận.

Ông nói câu này: « Phạm dân tộc » tánh chất giả mang... chẳng hề « biêt động biến chi cả » Ông đặt câu này cũng như ông nói « nửa đêm

(2) Ai muốn luận đàm hóa học thì lại tìm ông Thành-con, vì ngài sanh nhĩ tri chi. (N. de la R).

giờ tí canh ba ». Người Langsa gọi là une vérité de la Palice.

Ông nói câu này: « Vi như D học « hồi nhom nhem... chen mình vào « đản-A... nói chữ với T... » người annam nói thì dự bóng lòng thì nói tên Mit, tên Xoài, người Chinoa nói danh Giáp, danh Ất, danh Mão, người Langsa nói tên Paul, tên Pierre, tên X, tên Z, ăn trật không mich lòng ai. Cách dùng của ông đó không biêt giống nước nào?

Ông nói: « Trừ thứ chi lý biêt vô tha lý ». Ai hiểu câu đó, ai học Chinoa rồi đọc báo ông hay sao? Có ông ở đâu sào một bên nhà mà ông dịch nghĩa. Không có lời annam mà dịch câu đó hay sao? Ông thông chữ Chinoa lắm, sao ông không viết giúp cho báo Nam-phong và báo Chinoa?

Ông nói: thời đại buổi này. Nói chỉ cho dài vậy! » Nói thời đại này, hay là buổi này, cũng đủ rồi.

Ông nói « Tiểu nhon chi học, Văn-vương chi đức, Võ-vương chi nghĩa ». Tiếng annam gì vậy? Annam nói vậy nè: Cái học của tiểu nhon, cái đức của Văn-vương, cái nghĩa của Võ-vương.

Ông dùng cái dấu song-hồ (guillemets) từ chữ mà không cho đến chữ cho đến, mà ông không đóng dấu song-hồ lại. Vậy chớ mấy lời trong dấu song-hồ đó là lời thánh-nhon nào nói đó? Thiệt ông chưa biêt dùng dấu song-hồ.

Ở sau chữ làm vậy, giờ mà, ông chấm chấm, vậy nghĩa là làm sao? Xét lại thì ông chưa biêt dùng các dấu để mà trợ nghĩa cho văn chương!

Sau rồi, ông nói: « Hồi ôi, nình biêt động tâm » tại! Nghĩa là: tha chẳng động lòng thay, phải vậy không? Câu đó có buồn, có giận, phải vậy không? Nghĩa là ông đã đọc tân thơ chinoa, ông văn-minh rồi, mà ông thấy dân ta còn giả-mang cho nên ông buồn, cho nên ông giận, phải vậy không? Thiệt là ông khoe chữ Chinoa quá, và ham nói giọng thầy quô, ông tưởng làm vậy đặng cho người ta kể mình là người học thức hay sao? Tôi e cho thiên hạ gọi mông-muội tin lực, đó ông a.

Xét trong một số báo mà kiem đờng bả nhiều lỗi, còn các số khác biêt sao mà nói cho xiết.

Tôi bình phẩm ông Nguyễn-tử-Thức đây, nếu có chỗ nào bất cập, xin ông Nguyễn-tử-Thức và khán

quan bài bả; nếu tôi quấy thì tôi sẽ chịu lỗi, sửa mình và học khôn.

Tôi bắt chước Nguyễn tiến sanh, câu rớt hết phải than thở đỏi lời. Vậy thì tôi than rằng: hời ôi, tha chẳng cho thây thì thôi! Tiết thay mấy mắt mờ xoi vô ngôn mà ai đề cho chuột vọc ruồi bu!

Trình: TRINH-NGŨ-PHŨ

Ồ hờ! Tưởng là đờng vãng hát chời, hay đờng vãng có người vãng lại.

HUYNH-QUAN-HŨE.

Từ ngày khởi đờn đờn-quan luận, chư qui vị chủ-bút và phụ-diễn với khán quan, biêt bả ông Nguyễn-tử-Thức, là chủ bút tờ báo Nam-trung, Nghe ra trong chđ đồng nghiệp và đồng tình với nhau, mà đến đờn đờn cường biêt như vậy, thì chđ lữ kiết lữc đờng, biêt mui đờn lý, cũng đờn lữc trỉ kỳ, Ai ai àt cũng chẳng muốn xem nghe, nhâm mui trong cuộc đờng đờn đờng tranh với nhau như thế.

Xét cận lý, chẳng khá trách qui vị biêt bả những đờn siêng soạn của Nguyễn-tử-Thức tiến sanh, lại là chủ-bút; bởi tiếng ngài phỏ trương luận đờn, nhiều đờn không đờn đờn.

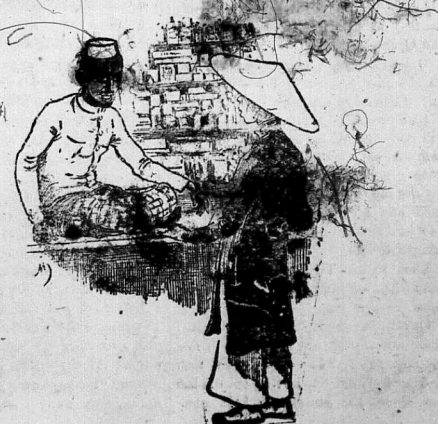
Ấy vậy! ỹ mư nên lãn, ỹ đờm nên đờ, chẳng khác nào trong những việc, thường bất khách, hạ tác loạn. (...Suy trong các đờn của ông Nguyễn-tử-Thức phân phỏ!!

Tôi xin vẫn tđ đỏi đờn, hữu xin từ đây, phỏ đờn tranh luận đờng dài, cho khỏi tiếng bá gia, đờm vào chế trách.

Như ông đờn về đờ am công cần ố. So với những đờ đờn thừa màu sắc, tốt xấu khinh trong, bước thành đờ đờn, chế đờ nào, suy ra cũng chẳng có đờ chi can hẻ. Chẳng qua là trong chừng mưoi mấy năm nay, nhó sự văn minh tân hóa, nhiều việc bày về phỏ trương, đờm khuyên cớ cách, nong trỉ nhau, mớ mang nguồn lợi; chớ xét can trong việc từ, tăng thì tùy gia vô hữu, giũ thì về mien, nghèo thì hui hức, cũng xong một đờ, vậy thì trong việc đờng đờ am công, cần cham hoa hoẻ, hoặc không màu sắc xuẻ xoan, phải đờ là phỏng tục lờ nghi chi, nên chẳng đờng biêt sao, mà ép nài câu chấp, bẻ buộc nhon tình theo ý đờng.

Vinhur chuyện nam-nữ-binh-quyền, ông mưon có mà làm cho ra đờu tranh luận, cũng chư qui vị, biêt bả nhiều người là bởi. Tưởng lại!

Mập-lẻ ôi! Tao không phải đến vay học của mày đâu, ỹ năm nay tao trúng mùa lắm, tao mua thuốc điều hiệu HONGROISES để chơi khoái lắm, mày ôi!

có lợi
un nào
c. mà
biết
khán
v. v.
líp già
m. chớ
i, giấy
đ. giá
E. kho
Pau
I bài
lẻ đời.
OBE
đ
es trk
lá chũ
đ. ô
sa học
normal =
= نوی
chéris,
đã bu
đờng
é hoặc
solitude
a cũng
nt ni á
không
được.
blissant
mercure
cao (sự
n'a pas
khác.
nào biêt
à sen
huương.
óc mặt
âu ơn.
par fa-
âm cha
quyền.
lúc già
ông kể
và cam
thứ.

THUỐC LÁ VÂN RỜI HIỆU JOB

là một hiệu thuốc tốt nhất. Những người ghiền thuốc mà muốn giữ vệ-sanh, khỏi hư phổi, không ráo cổ họng, thì nên dùng thuốc hiệu này mà thôi. Vì thuốc này có các quan chuyên-môn thì đỡ ở những đại-học đường ra, đừng độc-biện việc chè thuốc. Duy chỉ có thuốc hiệu này vẫn bằng giấy JOB thật hiệu, thì không hiệu thuốc nào bằng hiệu này cả.

THẬT GIẤY VÂN THUỐC LÁ-HIỆU

JOB

THUỐC LÁ HIỆU JOB
 được ghiền thuốc
 năm 1913 và 1910

Của ông Jean BARDOU chế ra, hiệu mẫu đã ký tại Tòa-án Nay con trai ông ký là ông Pierre BARDOU nổi nghiệp và giấy này đã được 450 cái Mỹ-day, 119 cái bằng vàng, 130 cái bằng Danh-dự. 62 lần được đánh Ngoại-hạng

Chủ lãnh trưng bày là: Ở Toulouse, B4 de Strasbourg, số 72-74 J.Z. Fauthac Ở Paris, Rue Béranger, số 21. Lãnh trưng bày tại: Ở Paris, Rue Béranger, số 21. Ông đương là ông: BOY LANDRY Ở 19 đường Bonnard, Saigon. Ở 19 đường Francis-Garnier (Bờ-hồ Hoàn-kiểm ngay gốc Dừa Hạ-nội).

Bán lẻ ở các hiệu thuốc-lá hoàn châu.

Ái là chàng biết Giấy vân thuốc lá JOB, là hiệu giấy tốt nhất Giấy cháy được hết không có tàn giấy thật nhỏ thớt, mà chề theo phép vệ-sanh rất cần mật.

Xưa nay kẻ đã hàng nghìn người làm mao giấy JOB, vì giấy JOB là giấy tốt nhất trong thế-giới, nhưng bôn-hiệu đã thừa các tòa-án, đã nghĩ xờ trọng phạt các nhà làm mao rồi.

VẬY HÚT THUỐC HIỆU JOB

là bảo thủ sức khỏe và lợi là rành mắt thuốc ngon.

CHU' HU' BÀ TỒN

Dần dần bệnh hoạn hết hư mà thể hoạt bởi cơ khác mà liệt mà táo, thì cũng một cách trị mà thôi. Máu hư gần hoai thì phải dùng vị thuốc bổ huyết bổ cân mà trị mới hết bệnh. Khi mình mua thuốc PILULES PINK mà uống thì chẳng những là để bình mà lại là tiêu tiền. Và lại thiên hạ người ta để uống thuốc bình thịn số rồi, nay mình uống cũng chắc lành mạnh. Chớ như mình mua thuốc giả mà uống, thì bệnh đã chẳng lành mà phải mất tiền, tiền hết thì còn lấy làm nhảm ư. Thuốc hoàn PILULES PINK trị bệnh như trở tay, vì nó đã trị được bình hàng ngàn vàng-lai, vàng-vàng của v.v. cũng là các bệnh liệt ở người thì mới bình sơ sơ có trị như thần. Và lại thuốc này dễ uống, dễ tiêu mà mau lành bệnh.

PILULES PINK

(Bổ hoàn linh đơn)

Trong các hiệu thuốc có bán, có trữ tiem thuốc của ông de MARI et LAURENS Pharmacie de Normale, Saigon.
 Mỗi hộp giá là 3 quan 50; 6 hộp 1) quan 50.

TRẠI THỢ-MỘC CHAM VÀ CÁN MICHEL NGUYỄN-HIỆP-HÒA

Tại chợ Lái-thiên, đường Abattoir.
 Trại tôi dùng toàn cầm-lai, trác, gỗ đóng các món theo kiểu kim thời.
 (mặc cầm-thạch, thành cấn hay không mặc gỗ liền bốn kiểu
 mặc cầm-thạch, thành cấn hay không mặc gỗ liền, bốn trụ, một trụ.
 Bàn lâu 12 trụ, bàn rượu, bàn Salon, bàn viết.
 Tủ áo, tủ rượu, tủ thờ cấn hay chạm vắn ba, hai, một, vắn vắn.
 Qui ông muốn đặt xin gọi kiểu hay đến tại nhà tôi lựa mua đồ có sẵn.

LỜI RAO

TẠI QUÁN LỤC-TÍNH-TÂN-VĂN.
 1° Ngạc-hạp 1916 thiết giá 0 \$ 20 (không phải 0 \$ 40).
 2° Tiền-cần-báo-hậu thứ 8. 0 30
 3° Thuế LỤC-VĂN-Tiền ... 0 30

Thư rượu này hay bổ nguyên khí. Trừ hàn nhiệt. Thêm sức cho trai tráng, Đờm ông và đờm bà. Làm cho thân thể ngộ tạng lực phủ thành. Giúp cho mau có con. Cách dọn rượu thuốc này nó làm cho trở nên một món thuốc nhất hạng, tuy có dùng Quinquina làm cốt mặc dầu, chớ rượu này là một món khai vị. Uống nó rất thanh tao. Nếu thấy hiệu nghiệm hơn các thứ thuốc khác.

KHÁ KÝ

Muốn cho khỏe làm lực mà thiết hại cho chi qui khách thì hãng Dubonnet rao cho ai này hiệu rằng: Rượu hiệu Dubonnet này là rượu bổ nguyên khí, có dùng thuốc Quinquina làm cốt mà Hãng này mới chế, bán ở Nam-ky, và Bắc-ky, Trung-ky và Cao-mán, là Hãng BERTHET, CHARRIERE và CÔNG-TY đường Kinh-lập, môn bài số 88, SAIGON.

Thuốc hiệu này Bao rành, dễ to mà lại vẫn chắc. — Có đàn

choàng mớ rêu giấy trắng ngoài bao. Hát nó thì được toại chỉ tiêu hiệu khoa học. Hiệu thuốc này là một hiệu rất hèn, mà qui thấy cũng phải tránh.
 Hãng BERTHET, CHARRIERE và CÔNG-TY 88 VÀO XỨ SÀM & đường Kinh lập môn bài số 88, SAIGON

HÀNG BÁN RƯỢU HIỆU

DENIS FRÈRES

LẬP RA TỪ NĂM 1862 + + NHÀ NGÀNH TẠI HAIPHONG, BORDEAUX, SAIGON, HANOI

Hàng DENIS FRÈRES trừ savon hiệu « Bonne Mère » là thứ sa-bon tốt hơn hết các thứ khác. Còn ai tra dùng thứ rượu bổ, thường gọi là Quinquina thì hãy mua thứ rượu sau này:
 Một là « Toni Kola Secrestat ».
 Hai là « Saint Raphaël Ducois ».
 Hàng này cũng có bán từ sắc tốt và chắc lắm, hiệu là từ « Dubois Oudin ».
 Còn ai hay hút thuốc Cigares thì mua thứ Cigares El Conde thì là sẽ ra nó vì giá đã rẻ mà lại mùi nó ngon ngọt nữa.

Hàng này có bán đủ thứ rượu tốt xin kể sau này:
 Rượu chắc trắng và chắc đỏ trong thùng và chịch ra ra. Rượu Champagnes: Vve Clicquot-Ponsardin. Roederer. Moët et Chandon.

Rượu Tisanade Champagnesupérieure. B. et S. Perrier. Rượu Tisane extra: Marquis de Bergey.
 Hàng này cũng có bán thuốc gói và thuốc vân rời hiệu Le Globe và giấy hút thuốc kêu là « Nil » có thứ rượu kêu là: vieille Eau-de-vie DeJehan, Rhum Negrita. Liqueurs và cognacs Marie Brizard, và Roger. Bière Gruber và Bière Lorraine. Rượu Madère, Malaga và Muscat de Frontignan Rivoire.
 Có bán máy viết hiệu Remington và các thứ đồ phụ tùng.
 Cũng có trữ các thứ hộp quẹt Đông-Dương, và ngoài Bến-thủy, gần Anham và ông quet Hanoi (Tonkin) nữa.
 Ai muốn hỏi giá thì viết thư như vậy.
 Maison DENIS FRÈRES, SAIGON

CÓ MỘT MINH NHÀ NÀY CÓ QUYỀN THAY MẶT CHO NHÀ ĐỨC SÙNG VÀ LÀN XE MÁY TẠI TRẠI THÈN St-Étienne. Mà thời

M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat số 36

Có Bán SÙNG đồ thờ và đồ kiêu. BỊ, THUỐC, ĐẠN, XE-MÁY, ĐỒNG-HỒ và đồ NỮ-TRANG. Đồ đã tốt lại giá rẻ. Mọi-Cháu muốn mua vật chi thì xin đi thư như vậy.
 M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Catinat. — SAIGON.

CÓ MỘT THỨ NÀY MÀ THỜI

(It n'ya a qao lai)

Có một thứ rượu Rhum mana ngy hay trê bình rét, nóng lạnh hay làm cho t'oi, tiêu tán hay trê bình g'au nhữya và thiên thời. Rượu này rất đại danh, thiên hạ ai chuộng và ai l'oi b'au các thứ rượu Rhum khác.

Hãy coi cho kỹ k'eo làm thế gi'ở và phải n'ài cho phải cái ve có dán nhãn tr'ang như hình kiểu đính một bên d'ây.

Có bán tại các tiệm bán đồ tạp vật

Rượu TONI-KOLA SECRETET là rượu rất tốt hơn các thứ rượu khác, bổ máu và sức, thì thành thứ rượu rất v'au.

Hãy coi bạn hiền thì mình một ly TONI KOLA. Minh hàng DENIS FRÈRES trở mà thôi.

Nhà DENIS FRÈRES tại Saigon rao r'ang cho các bạn hàng r'ang: Các thứ rượu khác của hãng rất kỹ càng. Hàng sáng l'ong gói b'ao gi'á và m'ua rượu cho không miễn là phải có xin thì đ'ang.

LỜI BẢO CẦN KIP

Cher kh'ân quan chú tưởng làm r'ang hát thuốc nh'ưa thì phải mang bình, mình mang bình là tại mình không biết lựa thuốc mà hát, b'ò thứ nào hát thế này làm sao không hát.

Cher kh'ân quan k'ho hát được thế thuốc Cigarette Diva cho thường, muốn hát bao nhiêu cũng v'au hát, mà lại thơm tho mà nh'ang trong cổ.

Có bán trong các tiệm hàng x'au.

A. FRASSÈTO

Géomètre civil. — 108 B' Charner Saigon

LEVÉ DE PLANS-EXPERTISES

On demande de bons piqueurs

Bons appointements

ATELIER de GRAVURE sur MÉTALX & MARBRÉS

Kính trình chư quý vị tôi có lập TIỆM KHẮC CON DẤU ĐỒNG VÀ MÚ THÙNG (TIMBRES CUIVRE ET CAOUTCHOUC) bằng đồng, chạm m'ô bia đá chạm thạch đ'á m'ô (pierres tombales), có đủ thứ con dấu lạ. Quý khách muốn đồng kiểu nào xin gửi thơ cho tôi, tôi sẽ gửi catalogue cho coi v'ừa ý kiểu nào thì tôi hồi l'ong làm cho v'ừa và l'inh giá thiệt rẻ, tôi rất d'oi ơn v'ô cùng.

NGUYỄN-CHÍ-HOÀ GRAVEUR 11, Rue Amiral-Dupré. — SAIGON

Nhà Lefranc và Công-ty ở PARIS

LÀM MÀU VERNIS VÀ MỰC IN H'àng DENIS FRÈRES, một mình đại lý cả Đông-dương

SỐNG LÂU NHỜ RƯỢU

(Longevité grâce à une liqueur)

Hiện bây giờ bên nước H'oa-k'ý có một vị d'ien-ch'ủ đã n'oi: ai t'ái mà h'oi can sức lực mạnh thì như người 40 tuổi, đi đ'ang chế h'oi, ăn v'oi với sáng, có ngày t'rai ngoài đ'ồng coi t'ái làm công chuyện.

Ngày n'ó có một người đi th'ang, hỏi thủ cho biết tại đ'âu ông n'ay đ'ó học l'ui can mà sức lực không ph'at kém v'oi ông già đ'áp lại r'ang: Có chi lạ đ'ó mà h'oi, cả đời tôi trước khi ăn cơm hay uống một ly nhỏ rượu Quine Gentiane hiệu Mazeret, một thứ rượu trường-sanh b'ồ l'ão.

Người khách nghe nói cũng có l'ong m'ê việc trường như ông, liền về nhà ai t'ái đi m'ua cho đ'ang thứ rượu Quine Gentiane mà đúng mỗi bữa. Thiên hạ nghe nói cũng có đ'ó đem sang, cũng b'ên r'ên đi m'ua rượu họ đem về mà uống b'ồ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng x'au (epiceries).

PHẦN SỐNG THUỐC BÒ VÀ TRỊ ĐÀM THUỐC HOÀN KỶ ELIXIR TONIQUE ANTICLAIREUX. Includes image of a bottle and text describing its benefits for various ailments.

VICHY KHOAN CHẤT THỦY (Nước muối kim thạch) VICHY CÉLESTINS. Includes image of a bottle and text about its medicinal properties.

SAIGON BERTHET, CHARRIÈRE và CÔNG-TY. Includes a logo with a crown and text in Vietnamese and Chinese.

THƯƠNG HẠNG WHISKY CHÁNH TÁ HƯƠNG VUA. Includes image of a whisky bottle and text describing the brand.

RƯỢU COGNAC HENNESSY. Includes image of a cognac bottle and text describing the brand.

Le Directeur-Gérant: F.-H. SCHNEIDER. Certifié l'insertion. Saigon, le 10. Includes a signature and date.